

Protiv te presude žali se tužitelj. U obrazloženju žalbe navodi da je u vrijeme sklapanja nagodbe imao pred očima regulaciju pitanja naknade vanugovorne štete, dok se petit ove tužbe odnosi na ugovorni odnos iz osiguranja. Zbog toga da je neopravdano stajalište prvostepene presude da je predmetnom nagodbom obuhvaćen i tužbeni zahtjev, jer da se ne radi o istom predmetu.

Drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu.

Tužitelj u žalbi nije porekao da je zaključio vansudsku nagodbu. Na temelju toga ukazuje se tužbeni zahtjev doista neopravdan, jer je u protuslovlju s osnovnim principom poštenja i savjesnosti u prometu, koji se primjenjuje kod svih vrsta poslova, pa prema tome i u poslovima osiguranja, a ne samo u poslovima prometa robom.

Iz navoda i priloga tužbe slijedi da je predmetno osiguranje vrijedilo u vrijeme zaključenja nagodbe, i da je dakle bilo poznato obim strankama. Zbog toga je načelo savjesnosti i poštenja tražilo od tužitelja, da u vrijeme zaključenja nagodbe iznese sve svoje zahtjeve, i da ne pristane na plaćanje odnosne svote pozivajući se na ugovor o osiguranju. Nije u skladu s navedenim načelom, da tužitelj najprije pristane na plaćanje odnosne svote, a zatim da traži njen povrat iz naslova osiguranja. Zahtjev tužbe bio bi osnovan samo u slučaju da je tužitelj tvrdio da je bio u zabludi, da nije znao za osiguranje, i da je samo zbog toga zaključio vansudsku nagodbu. To, međutim, tužitelj nije utvrdio niti u toku prvostepenog postupka, a niti u žalbi.

M.S.

KASACIONI SUD FRANCUSKE

Presuda od 14.XI 1961.

Cie d'assurances l'Unite et 9 autres
assureurs c/a Epoux Baraqué

Osiguranje broda - Posebna valorizacija broda, motora i opreme

Stranke su sklopile ugovor o osiguranju ribarskog broda. U polici su posebno valorizirale brod, posebno motor, a posebno opremu. Trup broda, zbog nasukanja, bio je oštećen. Motor i oprema nisu stradali. Šteta je veća od valorizacije trupa, a manja od valorizacije trupa i motora zajedno.

Osiguranik tuži osiguratelja za naknadu štete. Osiguratelj pristaje da nadoknadi štetu do visine valorizacije trupa, a preko toga ne priznaje se obvezanim.

Okružni i apelacioni sud dali su pravo osiguraniku. Na temelju žalbe spor je došao pred kasaciju. Taj sud je također priznao pravo osiguraniku.

U čl.11, st.2. Općih uvjeta za osiguranje ribarskih brodova, na koje uvjete se pozvala policia iz ovog spora, navedeno je da procjenjena vrijednost broda obuhvaća nepodijeljeno brod i motor. Niži sudovi su stali na stajalište da ova klauzula nije derogirana posebnom valorizacijom broda i motora, pa da, prema tome, osiguratelj mora nadoknaditi štetu do visine svote svih valorizacija zajedno. Kako kasacioni sud nije pronašao razloge koji bi uvjetovali drukčije tumačenje spornih klauzula stranaka, nego što su to učinili niži sudovi, to je potvrdio presudu apelacionog suda.

/DMF 1962, str.100-101/

B.J.

Bilješka.- Izgleda da bi se moglo zastupati i protivno stajalište. Općenito je usvojen princip u pravu uopće, da između štampanih i pisanih klauzula treba dati prednost pisanim. To ne samo kad se pisane klauzule izričito svojim sadržajem protive štampanima, nego i onda kada se logički daje zaključiti da je volja stranaka bila usmjerena u pravcu derogiranja štampanih klauzula. Kad su stranke posebno valorizirale pojedine djelove broda, sigurno je da su kod toga imale pred očima određenu svrhu. Nije naime običaj u osiguranju da se valorizacija osiguranog objekta dokazuje u politici pojedinim stavkama. Činjenica da su stranke ipak posebno valorizirale pojedine dijelove broda, logički nameće zaključak da su namjeravale takvom valorizacijom pojedinu valoriziranu stvar posebno osigurati do valoriziranog iznosa. Ovako izjavljena volja mora imati prednost pred štampanim klauzulama. Inače se dolazi do neodrživog rezultata, naime da je osiguratelj dužan, kao u konkretnom slučaju, nadoknaditi trupu broda nastalu štetu u visini od 1,500.000 franaka, a njegova vrijednost je, obostranim sporazumom stranaka valorizirana, u iznosu od 1,000.000 franaka.

B.J.